

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

[ע"פ כשחל בשבת]. אמרו ז"ל אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין [שבת קי"ח ע"ב]. נראה על פי מה שמובא בספר מנחם ציון להקדוש מוהר"ם מרימאנוב זצ"ל [בסוף פרשת ויקרא ד"ה הפטרת וערבה] אשר הגאולה העתידה תהיה בשנה שחל ערב פסח בשבת, ועיי"ש בטעמו כי אין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי יו"ט [עירובין מ"ג ע"ב], וכיון שגם הגאולה העתידה תהיה ביום א' דפסח האיך יבא אליהו יום אחד מקודם בערב יו"ט, אך בשבת ערב פסח יוכל לבוא כי אין העם טרודין בסעודה, עיי"ש דבריו הק'. ועיין ג"כ בספר אמרי נועם למרן אבינו זצ"ל בפרשת פקודי [בד"ה ביום החדש הראשון] שהוסיף נופך ע"ז. וגם אנכי השבתי בענין זה מה שהקשו לי על דבריהם מש"ס פסחים י"ד. [עיין בסוף אמרי נועם מועדים ח"ג בתשובות מבן המחבר תשובה י"א]. ולפי דבריהם הקדושים יתכן שפיר דברי חז"ל שהתחלנו, כי א"א לחול ב' שבתות ביחד, היינו, יוה"כ שנקרא שבת אינו חל לא ביום א' ולא ביום ע"ש, ורק כשחל ערב פסח בשבת אז הוי שתי שבתות ביחד כי יום א' דפסח ג"כ נקרא שבת כמ"ש 'ממחרת השבת' [ויקרא כ"ג ט"ו]. וזה 'אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין', היינו, שהגאולה תהי' בשנה שיש בה ב' שבתות ביחד: ספר עטרת ישועה על מועדים - שבת הגדול [י"א]

כל הלילה עד הבוקר. היינו בכל עת חשכות של האדם כשאינו מאיר לו יכול הוא במוקד שלו זיך דער הארעווין. עד הבוקר. עד שנעשה לו בוקר ומאיר לו ועם מה. על המזבח. היינו במה שהוא זובח את יצרו: ספר בית אהרן

ואש המזבח תוקד בו לא תכבה. משא"כ אוה"ע שאין להם החיות וד"ל: ספר בית אהרן

הרבה טעמים נתנו למה נקרא שבת הגדול, והחי' הרי"מ זי"ע אמר, זה בוודאי אמת שהוא שבת גדול מטעם הפשוט, הוא משום שהי' נמשכים בשבת ובעשור מן עבו"ז, וזה נקרא גדול ע"ד שנאמר אצל יתרו עתה ידעתי כי גדול ד' מכל אלהים ששבת זה יש כח להמשיך א"ע מע"ז ומכל אביזרייהו דע"ז מה שנקרא עבו"ז כמו גאות וכעס וכו', ואצל הגדולים נקרא ע"ז כל שהוא משועבד לדבר אחר חוץ ממלכות שמים כמו שהי' אומר הבעש"ט זי"ע וסרתם, ועבדתם, שזה שאמר הבעש"ט הק' זי"ע הוא כ"כ בספרי על מולך שנקרא מולך שמוליך אותו לדבר אחר וכנ"ל, שכל שבת הוא עומד להפריש עצמו משבת ימי החול מה שהוא משועבד לששת ימי החול רק שבשבת הגדול שמשכו ידיהם מע"ז יש בו כח יותר לזה, ובזה שמשכו ידיהם מע"ז בעשור ובשבת הגדול פעלו שנשאר הכח לדורי דורות, שכל מעשי צדיקים פועל לדורי דורות, קו"ח מחטא אדם הראשון שזה שחטא וקלקל נשאר לדורות שלא נתקן עוד, ומדה טובה מרובה מכש"כ על אחת כמה וכמה שפועל לדורי דורות לעולם: ספר שיח שרפי קודש - שבת הגדול

פסח כל ישראל עוסקין שמכינים לפסח שמגעילים ומשפשפים ומדיחים וחשוב הוא למאוד וזה הוא רק למי שאין לו דעה ביותר אבל להטובלים במי הדעת צריך לעשות ההכנה הזאת בעצמו בפנימיות. שבפסח נאמר, "משכו" "וקחו". משכו ידיכם מעבו"ז וקחו לכם הפסח היינו שלא יכול ליכנס להפסח עד שימשוך את עצמו מקודם מעבו"ז מכל הדברים שנקראים עבו"ז ושבת הזה פועל זאת ביותר ונותן כח לכ"א לזה וכמו שנ' והי' ביום וגו' יתקע בשופר גדול ובאו האובדים כו' והנדחים כו' כ"כ נצרך באמת פסח לשבת הגדול: (החי' הרי"מ זי"ע): ספר שיח שרפי קודש - שבת הגדול

וזהו מרמז לנו רש"י בלשונו הקדוש, אין צו אלא זירוז מיד ולדורות. בחינת יד מרמז על תפלין של יד, שהוא בחינה א'. ולדורות, הוא לשון דירה (ת"ז ת' ו' כב ע"ב), מפתח הפנימי, שהוא מרמז על בחינה ב':

וזהו וסמך ידו על ראש. (ויקרא א' ד'), מרמז שצריך לסמוך תפילין של יד לתפילין של ראש, אז היא העולה, מרמז שהחוזר בתשובה פותחין לו פתח מלמעלה: ספר בת עין - פ' צו

במצות הרמת הדשן שהי' נבלע אצל המזבח להראות שזכות הקרבנות נשאר קיים לדורות. וזה שכתוב יזכור כל מנחותיך ועולתך ידשנה סלה. שדשן העולה שנבלע. נשאר הזכות קיים לדורות: ספר שפת אמת - שנת תרמ"ו

אם על תודה יקריבנו, לפעמים יכול להמשיך טובות על ידי הדיבורים שהוא מדבר, למשל אם הוא בשביה, ידבר מאותו ענין ארבעה צריכין להודות וכו' (ברכות דנ"ד ע"ב), וכן כשחולה באיזה אבר ידבר באותו ענין בספירות העליונים השייכים לאותו אבר: (כתר שם טוב ח"ב ד"ד ע"א, לק"א ד"ד ע"ב): ספר בעל שם טוב על התורה

עוד דיבר מבחינת שבת הגדול ואמר כמדומה שהוא נגד שבת תשובה. ואמר שלכך קורין תמיד פרשת צו קודם פסח שהיא פרשת כל הקרבנות. וכמוזכר בפסוק זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת וגומר. מפני שצריכין להכין עצמן לחג הקדוש הזה בכל עניני קרבנות הן מאותן הבאים לכפר הן מאותן הבאים לקדש ולטהר שיוכל לקבל בחי' יציאת מצרים: ספר בית אהרן

כתיב והזרתם את בני ישראל מטומאתם. ושמעתי מא"א זצוקללה"ה שאמר והזרתם הוא לשון ז"ר היינו כתר: ספר בית אהרן

על התורה ועל העבודה

ובחינה זו היה במצרים, שהיה שבת שלפני הפסח לפני הגאולה, והיה גדול משאר שבתות, כי שבת אחר אינו מאיר בימי השבוע רק עד יום ג' בשבת כדאיתא בגמרא (ע' שבת י"ט.), ושבת שבמצרים שלפני הפסח היה בעשור לחודש (שבת פ"ז ע"ב, טור או"ח סי' ת"ל אליבא דסדר עולם), והאיר בימי השבוע עד יום ד' שהוא ערב פסח, והיה לישראל אהבה לה' ושחטו את הפסח באהבה גדולה לה' כל עדת ישראל על ידי הארת שבת הגדול בחינת אהבה עילאה כנ"ל: ספר בת עין - דרושים לשבת הגדול

ואמר על מאמרם ז"ל. למה נקרא שבת הגדול מפני הנס שנעשה בו. נעש"ה יש בו ב' משמעות. א' שנעשה כבר. וגם י"ל שנעשה הוא ל' הווה שנעשה עתה. גם י"ל נס ל' התרוממות שצריך להתרומם עצמו לכל הדברים כנ"ל. והאריך בדיבורים שכל שבת שקודם הרגל צריך להמשיך מהשבת קדושת הרגל. וזהו הפי' תחלה למקראי קודש זכר ליצ"מ. כי יו"ט נקרא מקרא קודש שהוא קורא וממשיך קדושתו משבת: ספר בית אהרן

והחילוק שבין חמץ למצה הוא רק נקודה אחת. כידוע. וצריך האדם להפריש מאתו הנקודה הרעה שבלבו רח"ל ולהשליכה עמוק עמוק במצולת ים ולהתקרב אל הנקודה הטובה. שממילא בעת שהוא נפרש מהרע אזי הוא נכתר בטוב כמאמרינו ואז נעשה מחמץ מצה כהרף עין: ספר בית אהרן

היוצא לנו מכל הדיבורים שדברנו. כללו של דבר הוא כי הכנה של חג הפסח הבע"ל צ"ל שיסיר כאו"א מאתו את הנקודה הרעה שבלבו רח"ל. ולהשפילה ולעשות מחמץ מצה רק לא במרה שחורה. אך בשמחה ובטוב לבב. ולהכין קדושה ליו"ט ולהכין א"ע לקבל הקדושה

{י"ט} **עֶרֶב פֶּסַח שֶׁחָל בְּשַׁבָּת**, נָהַג רַבֵּנוּ תָּם לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה שְׁלִישִׁית בְּמַצָּה עֲשִׁירָה (פסחים צ"ט ב', בתוס' ורא"ש). אֲבָל בִּמְדִינוֹת שֶׁאֵין נוֹהֲגִין לֶאֱכֹל מַצָּה עֲשִׁירָה, אֲזַי יִקְבַּע סְעוּדָה שְׁלִישִׁית בְּבָשָׂר וְדָגִים. וְאִם קוֹבֵעַ סְעוּדָה עַל פֵּרוֹת, אֲזַי יִקַּח פֵּרוֹת שֶׁהֵם מִשִּׁבְעַת הַמִּינִים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף בְּטוּר אֹרַח חַיִּים סִימָן רצ"א, וְיוֹצֵא בְּשַׁבָּת זוֹ בִּסְעוּדָה שְׁלִישִׁית בָּעִנְיָן הַזֶּה, כִּי כֵן יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיּוֹצְאִים בְּכָל שַׁבָּת בְּמִינֵי תַּרְגִּימָא, כַּמְבֹאָר בְּטוּר אֹרַח חַיִּים סִימָן רצ"א. וְנִהְיֶה דְּלָא קָיְמָא לָן הָכִי בְּשָׁאַר שַׁבָּתוֹת, עַתָּה בְּשָׁעַת הַדְּחָק שָׁאנֵי :

{כ'} **וּבַזֹּהַר** אִיתָא שֶׁיַּשְׁלִים הַסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית בְּדִבְרֵי תוֹרָה וּבְיֵין . וְזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּפָרָשַׁת אֱמֹר (ח"ג דף צ"ה ע"א), סְעוּדְתָּא דְּשַׁבָּתָא, אִתְדַּחְיָא בְּכַמָּה גְּוָנִין. חַד, בְּגִין מַצּוֹת וּמְרוֹרִים, דְּבָעֵי בַּר נָשׁ דְּיִשְׂתְּכַח תְּאֵיבָא. וְחַד, בְּגִין פֶּסַח וְהָא נַהֲמָא לָא אִשְׂתְּכַח מִשֵּׁשׁ שָׁעוֹת וּלְמַעְלָה, דְּסִדּוּרָא דִּפְתּוֹרָא בְּלָא נַהֲמָא, לָאו הוּא סִדּוּרָא. וְאִי תֵּימָא בְּחַמְרָא, חַמְרָא שְׁרִי בְּגִין דְּתָאֵב לְבָּא. אֲבָל מִיּוֹמֵי אִשְׂתַּדַּלְנָא דְּלָא בָּטֵילְנָא סְעוּדְתָּא דְּשַׁבָּתָא, [אֲפִלּוּ] אִינּוּן יוֹמֵי דְּאִשְׂתְּכַח בֵּיהּ. בְּהַאי יוֹמָא חֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין אִתְבְּרִיךְ, וּמִתְבָּרְכִין עִלָּאִין וְתַתָּאִין, וְהַאי יוֹמָא קְשׁוּרָא אִיהוּ דְּאוֹרַיְתָא. אָמַר רַבִּי (אבהו) [אַבָּא], הָכִי הַוָה עָבֵיד רַבִּי שִׁמְעוֹן, בְּזִמְנָא דְּאִסְתַּלַּק סְעוּדְתָּא דְּשַׁבָּתָא, מְסַדֵּר פְּתוֹרֵיהּ וְאִשְׂתַּדַּל בְּמַעֲשֶׂה מֶרְכָּבָה, וְהָוֵי אָמַר הָא סְעוּדְתָּא דְּמַלְכָּא דְּיֵיתֵי לְמֵיכַל גַּבַּאי, בְּגִינֵי שַׁבָּת , עכ"ל:

וְנוֹכַל לוֹמַר דֶּרֶךְ רֶמֶז, שֶׁיַּשְׁלִים סְעוּדָה זוֹ בְּמִינֵי תַּרְגִּימָא, רְצוֹנוֹ לוֹמַר, בִּלְמוּד תּוֹרָה, מִלְּשׁוֹן - תַּרְגְּמָא אַבַּיֵי אַלְבָּא דְּרָבָא כו' (שבת נ"ב ב', ועוד), שֶׁהוּא לְתַרְגֵּם דִּבְרֵי תוֹרָה וְסוֹדוֹתֶיהָ מֵעִנְיָנִים שֶׁל יוֹם: ספר השל"ה הקדוש - מסכת פסחים נר מצוה

יומא דהילולא קדישא
הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין
י"ט ניסן תקל"ב זיעוכי"א

אַ כשר'ן אוּן פריילִיכִין יום טוב

מיו"ט ומן הסדרים ומן הכוסות ומן ההלל ומן הימים עצמן ומן הד' לשונות של גאולה. והצלתי וגאלתי וגו'. זהו היוצא לנו מהדיבורים שדברנו עד כה: ספר בית אהרן

עוד אמר שבת הגדול. השבת הוא גדול. כי כל יו"ט יש לו השבת שלפניו שממנו נמשך הקדושה של יו"ט כי שבת הוא יותר גדול במעלה מיו"ט. שיו"ט הוא בזמן ושבת אינו בזמן. כתיב ושמרתם את השבת כי קודש הוא לכם. שבת בעצמו נקרא קודש וביו"ט כתיב מקראי קודש. שקורין ומכניסין הקדושה של שבת בתוך היו"ט כי השבת הוא הכנה אל היו"ט: ספר בית אהרן

היוצא לנו מזה. בכל דור ודור חייב אדם לראות כו'. כי זה השבת צריך להיות הכנה מפני הנס שנעשה בו. פי' שנעשה בו מכבר וגם מה שנעשה בו עכשיו. וצ"ל אותו הזבח בעצמו ואותו החירות עם ההכנה הזאת של השבת. ומפני זה הוא נקרא שבת הגדול מפני הנ"ס שנעשה בו. היינו ההתנשאות. כי כאשר מתנשאים ממילא מתגדלים. וצריך להכין א"ע לביעור חמץ ולקבלת הטוב אמן: ספר בית אהרן

וזהו שאמר הכתוב הכהן המחטא אותה יאכלנה וגו'. ר"ל המחטא הוא לשון חסרון (רש"י בראשית ל"א ל"ט), פירוש כשיחסר לכהן בחינת אותה אכילה גשמיות. רק במקום קדוש תאכל, שיאכל אותה בבחינת קדושה, שיתבונן בבחינת קדושה שיש בה חיות אלקית כנ"ל:
וזהו שאמרו חז"ל (יבמות צ.) הכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, שעל ידי אכילת כהנים שאכלו במקום קדוש היינו בבחינת קדושה כנ"ל, האירו אור ה' בבעלים בבחינת אהבה לה', בבחינת תשובה, ועל ידי זה מתכפרים, שנזכה לזה אמן כן יהי רצון: ספר בת עין - דרושים לשבת הגדול

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - email - CHIZUK@PM.ME
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally in Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #860

לע"נ זקיני הרה"ח ר' חיים יחיאל בן הרה"ק ר' ישראל (סטאשיווער מגיד) גאנצווייג ע"ה נלב"ע י"ט ניסן תש"ג - ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ זקנתי מרת מרים מינדל בת ר' יצחק ע"ה בארכארדט י"ג ניסן תשמ"ד - ת.נ.צ.ב.ה.

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.